

A TENGERRPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, kedd 1908. április 28.

96. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Uj Wurzer ház). I. em.

Szerkesztőség telefonszáma 229. - Nyomdai telefonszáma 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Letargia.

A fiumei magyarságban hiányzik a tette készség, a lelkesedés tüze. Sőt még más egyéb tulajdonság híján is van. Nem tartja érdemesnek, hogy a maga bajaival törődjék s azokra orvoslást keressen. Évek óta szüntelen letargiában szenved a számban megerősödött államfentartó elem Fiumében. Bárminő csapás éri, egykedvűen veszi. Ha alkalom kínálkozik rá, hogy résztvegyen a város közéletében, tüntetően visszavonul. Ha választunk s a magunk embereit kellene előbbre vinni, nem tartjuk érdemesnek, hogy az urnák elé vonuljunk. Így azután természetes, hogy a jogainkat nem respektálják.

A rappresentanzában nincs egy emberünk, aki fölemelné tiltakozó szavát, amikor sérelem éri a magyarságot. Nincs aki ellenőrizze az uralmon levő autonóm urak tulkapásait s néhanapján egy kis leckében részesítse őket. Sőt még akkor sem törődik senki a maga érdekével, amikor választójogának jogtalan elcsaklításáról van szó. Ehhez pedig különösen jól értenek Fiumében. A fórumon levő urak úgy csinálják a választó listákat, amint nekik tetszik. A bizottságot úgy állítják össze, hogy az mindenképpen kielégítse az autonóm igényeket.

Aztán összehívják a bizottságot, amelyben az ics-ek egész csapata szerepel. Különböző jó autonóm csatlósok. Csak éppen hogy a nevük horvát. S a bizottság megkezdi a működését, összefirkál néhány jegyzőkönyvet, azután jelenti, hogy hány magyar nevet törölt s hány olasz és horvát választót iktatott be a választási listába.

A városházán most készítik az 1909-iki választói névjegyzéket. Az első átvizsgálás megtörtént. Több horvát és olasz nevű embert vettek föl az új listába. Magyar ember egy sincs közöttük. Mert nem is követelte senki, hogy fölvegyék. A névjegyzéket május 5-én husz napra kifüggesztik a városházán, ahol mindenki, akit érdekel megtekintheti. S ha kifogása van ellene, ha kívánja a kiigazítását, ezen idő alatt kell jelentkeznie.

A fiumei magyarság jól teszi, ha fölbred a hosszú letargiából és munkához lát. Ime, itt a legjobb alkalom, hogy politikai súlyát latba helyezhesse. Ha kihagyták valakinek a nevét a listából, jelentkezék és nyújtsa be a felszólamlását. Ha pedig a választási bizottság nem adna helyt a felszólamlásnak, ott a felsőbb illetékes döntő tényező, a közigazgatási bíróság. Ez bizonyára tudni fogja a kötelességét s nem fog felülni a fórumon levő urak hamis magyarázatainak.

A választói jogot senki se engedje jogtalanul elkönfiskálni. Hiszen minden állampolgárnak érdeke, hogy beleszólhasson szavazatával a nagypolitika koncertjébe.

A választók névjegyzéke.

A fiumei magyarság figyelmébe.

A központi választási bizottság Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a jövő évi képviselőválasztók névjegyzékének átvizsgálásával foglalkoztak. Az ülés megnyitása után a polgármester jelentette, hogy a kiküldött albizottság átvizsgálta a választók névsorát, s az eredményről *Stupicich* tesz jelentést. Az albizottság javasolja, hogy a névjegyzékbe vegyék fel a következőket: *Alich* Diego ügyvédjelöltet, *Cosulich* Lajos lovag hajótulajdonost, *Cristiani* Arisztid asztalost, *Krieger* Ignác kereskedőt és *Mosettig* Ferenc asztalost; ellenben törölje a névjegyzékből *Baccaricich* Józsefet, aki időközben meghalt. A képviselőválasztók névjegyzésébe telvették meg *Skodnik* Hugót is, aki legközelebb megnyitja a nyolcadik gyógyszerárt. Miután a választók névsorát felolvasták, a központi képviselőválasztási bizottság elhatározta, hogy a névsort közszemlére teszi, hirdetményrel kapcsolatban. A határozatot kivonatossan a következőkben ismertetjük.

A bizottság közli, hogy a lista május 5-től bezárólag 25-éig a városi hatóság irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető s minden fiumei és környékbéli lakos megkaphatja a névjegyzék másolatát.

A névjegyzék iránti kérvényeket egyenesen a központi választási bizottsághoz kell benyújtani, amelynek határidőjét május 5—15 között a felszólamlásokat pedig május 16-tól bezárólag 25-éig veszik figyelembe. Végül megjegyzi a bizottság, hogy a lista második példánya *Gellicich* Miklós dr. közjegyzőnél van elhelyezve, ahol szintén a polgárok rendelkezésére áll.

Véres szerelmi dráma.

Gyorsvonattal a halálba.

A fiumei rendőrség a szombati nap folyamán szükszavu táviratot kapott Kaposvárról, amely szerint egy fiumei borbély, aki egy fiumei nővel ékezett oda, az Erzsébet-szállóban megölte kedvesét, majd öngyilkossá lett. A fiumei rendőrség vizsgálatai alapján a borbély egy cirkvenicai pincér feleségével utazott Kaposvárra. A véres szerelmi drámáról az alábbi részletes tudósítást adjuk:

A dráma főhőse *Knapp* Ferenc, mintegy 30 év körüli magas, csontos férfi, aki egyáltalán nem mondható szépnek. *Knapp* nagyatáji származású, édesatyja *Knapp* József kereskedő. A fiatal *Knapp* borbélymesterséget tanult s mintegy 3—4 év előtt, Nagyatádon önálló üzletet nyitott. Etáiban vette feleségül *Hikkmann* Károlyné nagyatáji asszony *Etelka* nevű leányát. A fiatalok eleinte nagyon boldogan éltek, később azonban — hogy, hogyan — anyagi gondokkal kellett küzdeniök. Ehhez azonban *Knapp* — úgy látszik gyengének érezte magát, s egy szép napon tetemes adósság hátrahagyásával megszökött.

Sorsa Fiuméba vitte, ahol röviden alkalmazást nyert a *Dedakin*-féle borbélyműhelyben. Nemsokára feleség is követte Fiuméba s újból együtt éltek rendben, boldogan. Közben leánykájuk született, aki mégjobban összekapcsolta a szülőket. Mult év elején azután nagy szerencsétlenség érte a családot: valamennyien tifusza estek s a fiumei közkórházban kezelték őket. Itt az asszony meghalt. A férfi, nemkülönben az alig 2 hónapos kis *Etelka* lány felgyógyultak.

Az özvegyen maradt *Knapp* tovább dolgozott *Dedakin*-nál, kis leánykáját pedig *Nagykanizsán* helyezte el egy rokonánál.

Körülbelül fél éve lehetett özvegy, amikor valamiképpen megismerkedett a tragédia immár halott főszereplőjével, egy magas elegáns csinos asszonnyal, *Beck* Annával, aki egy cirkvenicai pincérnek volt a felesége. Ezzel az asszonnyal szökött meg *Knapp* Fiuméből.

Kevés csomagot hoztak magukkal, mindössze a legszükségesebb utiszereket vették magukhoz. Pénzük sem lehetett sok. Málhájuk egy részét személypödygásként adták fel, maguk pedig egy másodosztályú külön fülkében indultak a — nagy utra.

A gyorsvonat késéssel, körülbelül hat óra körül érkezett Kaposvárra. Az elegáns pár nem szállt azonnal az Erzsébet-szállóba; előbb sétát tettek a városban. Ugy 8 óra körül megreggeliztek s csak 9 óratáj váltottak az Erzsébet-szállóban egy nappali szobát. Egész délelőtt szobájukban tartózkodtak s csak délben mentek le az ebédlőbe. Ebéd után bejárták a várost, több helyen bevásárlást eszközöltek. Délután a kávéházban uzsonnáztak, majd este felé tudatták a szállodai főpincérrel, hogy éjleire is itt maradnak, meghagyták, hogy reggel fél hét órakor költsék fel őket, mert a fél 8 órai vonattal elutaznak. Azután megvacsoráztak és fél 10 órakor aludni tértek a másodemeleti 28. számú szobájukba.

Az házastársnak látszó pár a legnagyobb csendben töltötte el itt tartózkodásának idejét s úgy látszott, hogy a legnagyobb boldogságban élnek.

Reggel fél hét óra körül a szállodai szolga fel akarta a párt költeni. Akkortáj ébredt fel *Stern* utazó is, aki hajnalban a szomszédban revolver lövést hallott. A szolga kopotott egy párszor, mivel azonban feleletet nem kapott, hanem hörgés hallatszott a szobából: *Stern* egész bizonyossággal állította, hogy itt történetet a revolverdráma. Nagynehezen felnyitották az ajtót s — rémes látvány tárult elébük: óriási vertocsaban feküdt egymásra borulva az asszony és férfi. Alig pár perc múlva megjelent a helyszínen dr. *Weisz* Albert városi orvos, aki konstataulta, hogy a férfi előbb az asszonyt lötte bal halántékon, azután önmaga ellen fordította a 7 mm-es golyóra töltött revolvért s jobb halántékon találta magát.

Az asszony nyomban meghalt, a férfit azonban halálukolva vitték a közkórházba, ahol meg a deletől folyamán meghalt.

A hatósági képviselők nyomban vizsgálatot tartottak s össze szedték az elhunytak tulajdonát képező dolgokat.

Egész vagyont érő női ékszereket, apró toalett dolgokat, néhány levelet, levelezőlapot, 3 pénztárcát és 142 korona 28 fillért találtak meg.

Az öngyilkos *Knapp* két levelet hagyott hátra, amelyek szüleinek szóltak.

Pénzügyi bizottság ülése. A városi pénzügyi bizottság ma este hat órakor *Smoquina* A. F. elnöklésével ülést tart.

Tarifaharc az oceánon. Newyorkból jelentik, hogy az olasz tengerhajózási társaságok, amelyek az Atlanti oceán és a Földközi és az Adria tenger között közlekednek, elhatározták, hogy az olasz vonalakon a fedélközi utasok viteldíját tíz-tizenöt dollárra lesz állítják.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Klobucsár Vilmos tábornagy, a honvédség főparancsnoka ma reggel Fiuméba érkezett és holnap a helybeli honvéd századnál szemlélet fog tartani.

— **Az osztrák kereskelemügyi miniszter Fiumében.** Fiedler osztrák kereskedelmi miniszter ma a „Zadar“ osztrák pénzügyi yachttal Fiuméba érkezett.

— **Tanulmányi ösztöndíj tanítóknak.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Katics Antal, Schaeider Ferenc és Zsák János tanítóknak háromszáz-háromszáz korona tanulmányi ösztöndíjat engedélyezett. Az ösztöndíjas tanítók a nyári szünetben Olaszországba utaznak, ahol az olasz nyelv alaposabb elsajátítása céljából hosszabb időt töltenek.

— **Egy tenorista halála.** Malesci György, a Kommunale színházban működött kiváló tenorista tegnap reggel lakásán szívbajban meghalt. A tenorista már előző este rosszul érezte magát és éppen ezért az igazgatóság vasárnapra a „Bajazzók“ és a „Parasztbecsület“ helyett Massenet „Thais“ című operáját tűzte ki előadásra. Malesci György palermói születésű 30 éves nőtlen fiatalember volt, aki sok szép sikert aratott hazájában s Fiumében is megnyerte a közönség szeretetét. Halála általános részvételt kelt városzerte. Temetése holnap délelőtt 11 órakor lesz a temető halottasházából. A temetésen testületileg résztvesz a fiumei magyar színtársulat is, amely nemzeti színű szalaggal ellátott koszorút helyez a ravatalra, a következő felirással: „Malesci Giogonak, a fiumei magyar színtársulat.“

— **A Fiumei Magyar Daloskör** szombaton este 9 órakor tartotta évi közgyűlését. Az elnöki megnyitó, a pénztárnoki számvizsgáló bizottsági és titkári jelentések meghallgatása után megtörténtek a választások. Az új alakított tisztikar és választmány névsora a következő:

Elnök: Donath Imre min. osztálytanácsos, alelnök Hesz Ferenc, titkár Kőszegfalvi Flóris, karnagy Völgyi László, pénztáros Békei Ignác, gazda Bató László, zászlótartó Benedikt Nándor. Választmányi tagok a működő tagok részéről Diamant M., Henrik A., Joannovich T., Ligel F., Lendvai D., Wagner K., a pártoló tagok részéről Balás Gy., Balás S., Kell R., Serafin A., Steiner K. és Zielinsky Ferenc. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul Sávary Bélának, a daloskör 12 éven át volt karnagyának lemondását és neki lelkiismeretes és buzgó fáradozásáért. jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— **Kirabolt templom.** A karintiai Saifnitz község előjárósága vakmerő és kegyetlen templomrablástól értesíti a fiumei rendőrséget és kéri, hogy a saját hatáskörében indítson vizsgálatot. A luscharlbergi bucsujáráhely, amely Saifnitz közelében van, általánosan ismert Karintiában, s az év minden részében, kivéve a telet, gyakran felkeresik a bucsujárok. Néhány nappal ezelőtt a nyájakat legeltető pásztorok a magas, hegyen fekvő templomhoz értek s felhasználták az alkalmat, hogy ott imádkozzanak. A hegy még mindig nagy hóval van fedve s a pásztorok azt hitték, hogy az idén ők lesznek az első ájtatoskodók. Jám-bor hitükben azonban alaposan csalódtak. Azt tapasztalták ugyanis, hogy a templomot, a menházat és a melléképületeket elvetemült rablók kifosztották. A templom szentélyéből elvitték az összes lámpákat, gyertyatartókat s mindazon tárgyakat, amelyeknek nemes fém értékük van. Hasonló módon kirabolták a vendéglő és a melléképületek felszerelését is. A pásztorok jelentést tettek a rablásról az említett hatóságnak s Karintiában általános felháborodással tárgyalták a vakmerő templomrablást. A megindított vizsgálat eredménytelen maradt, s azt sem tudták megállapítani, hogy a vallássérő fosztogató mikor követte el. A saifnitzi hatóság tehát az összes hatóságokkal tudatta a rablást, hogy így juthasson az elvetemült rablók nyomába. A fiumei rendőrség is megindította a vizsgálatot.

— **Munkákizárás Monfalcone-ban.** Monfalcone-ból jelentik nekünk, hogy az ottani hajógyár munkásai nagyobb fizetésemelési követeléssel léptek fel, amit az igazgatóság, mint jogtalan és nem méltányos kérelmet visszautasított. A béremelési mozgalom miatt tanácskozás volt az ottani városházán, amelyen a gyár a munkások s a trieszti szocialista párt képviselői jelentek meg. Megegyezés nem történt, s ekkor a gyár igazgatói elhatározták, hogy az összes munkásokat kizárják a munkából s mindaddig beszüntetik az üzemet, amíg csak a munkások nem lesznek hajlandók dolgozni az eddigi fizetés mellett. A lakosság nem rokon-szenvezik a kizárt munkásokkal akiknek újabb követelését jogtalannak tartja.

— **A kikötőből.** Érkezett: „Andrássy“ magyar gőzös Marseilleből 8000 láda narancscsal és 210 tonna vegyes áruval; „Kassa“ magyar gőzös Valenciából 1000 láda narancscsal és 120 tonna vegyes áruval; „Carniola“ osztrák gőzös Konstantinápolyból. Indult: „Congo“ angol gőzös Londonba, 800 tonna cukorral, 250 tonna liszttel; „Vasta Guerra“ olasz gőzös Messinába 920 tonna fával; „Colonial“ olasz gőzös Cataniába 504 tonna fával; „Clermonth“ angol gőzös Cardiffba üresen.

— **A művész nő elveszett ékszere.** A ma reggeli olasz lapok azt a hírt közlik, hogy Ballá Csik Irén, a magyar színház igazgatójának neje, a napokban elveszett négyezer koronás ékszere megkerült. Mint értesülünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak. Igaz ugyan, hogy a rendőrség egyik tisztviselője felmutatott Ballánénak egy, az elveszett butonhoz hasonló ékszert, azonban a károsult művésznő a rendőrség kezében levő ékszerben nem ismer- te fel a sajátját.

— **Gyászrovat.** Zalusky Emil gróf, az Adria tengerhajózási társaság biztosításának főnöke a Grác melletti Lassnitzhöheban hosszas betegség után meghalt. A társaság igazgatósága és tisztviselőikara koszorút helyezett az elhunyt ravatalára.

— **Egy új művészeti mozgalom.** A XX-ik századba jutott emberiség gondolat-élete az utolsó három évtized alatt sajátágosan új, eredeti s erőteljes nekilendülést mutatja annak a törekvésnek, amelyben a magasabb szellemi munkát folytató különböző írói társadalmak az emberiséget vezetik az elérhető legnagyobb jólét: a földi élet tökéletesedése felé. A kultur-nemzetek szellemi életének ebben a dicséretes versenyében a mi magyar nemzeti géniuszunk is mind nagyobb erővel tör magának új utakat s amikor hosszabb időközönként a maga mindennapi nehéz munkájában egy-egy új állomá- nál megáll egy lélekzetre, ilyenkor gyönyörűen beszélő tanubizonyosságát adja a maga legújabb előrefejlődésének. Egy ilyen nagyszabású ma- gyar íróművészeti mozgalom indult meg a nap- kban, olyan kiváló írók közreműködésével, mint: Pekár, Szomaházy, Szász, Szini, Kóbor, Krudy, Papp Mariska, Bródy Sándor, Szemere, Pásztor, Ignotus, Molnár, Pakots, Heltai, Nagy Endre stb, amelynek célja bemutatni a mi ma- gas művészi szinten álló modern iro- dalmi életünket a mi fejlődő izlésű magyar társadalmunknak. Ez a ritka íróművészeti vállalko- zás egyben egy mindenképpen érdemes társa- dolom-erkölcsi mozgalmat is támogat, amely- nyiben a munka jövedelmének tetemes része a Budapesti Újságírók Egyesülete özevgy- és árvaalapját illeti s talán ez a körülmény csak még jobban elősegíti e rendkívül érdekes és értékes művészeti munka elterjedését. N. E. B.

— **Az osztrák Lloyd mérlege.** Az osztrák Lloyd-társaság igazgatótanácsának csütörtökön tartott ülésében bemutatták az 1907. évre szóló zárószámadatokat és mérleget. A bruttó-nyereség 8,003.509 koronát tesz. A kül- lönböző leírások és tartalékolások után a tiszta nyereség 1,752,720 korona, amelyből, tekintve azt, hogy a tiszta haszon a befizetett részvény- tőkének 6 százalékán felüli felesleg egy harmadrészt teszi ki az, vagyis 8240 korona az államkincstárnak utalványoztatik ki. A ren- des tartalékalap javára 87,224 koronát fordítanak, további 4 százalék, vagyis 1,152,000 ko- rona a részvényesek között volna felosztandó, a felesleg pedig vagyis 252,628 korona alap- szabályszerűen a rendes tartalékalap javára át- utalandó. Az ezután maradt fölöslegről fél százalék pótosztalék kifizetését és 108,628 ko- ronának új számlára átvitelét fogják a legkö- zelebb egybehívandó közgyűlésnek javaslatba hozni.

A hajózási üzlet menetéről Frankfurter vezérigazgató azt a jelentést adta, hogy az év első két harmadában kielégítő volt, míg az utolsó harmadban visszaesés volt konstataható, mely körülményt a kedvezőtlen termés idézte elő. A társaság összesen 344,556 (több 15,081) utast és 1,208,763 (— 127,017) tonna árut szállított 2,223,014 (— 22,325) tengeri mér- földnyi ut megtételével. A rendes járatokban

forgalomemelkedés állott be. Némi csökkenés állott be a brazilai és laplatai forgalomban. A társaság 1146 járatot teljesített, amelyek közül 1036 volt rendes 111 pedig rendkívüli. A Lloyd szubvenciója, mihelyt a társaság összes szolgálati kötelezettségeinek eleget tesz, 73 millió koronára fog emelkedni. Az 1907. évben a társaság 66 millió korona állami támogatás- ban részesült. A kiadások a mult esztendőben a szén árának drágulásá következtében emel- kedtek s az ily módon támadt többletköltséglet 600,000 koronára rugott. Az új szerződés szer- rint az osztrák Lloyd nagy hajóépítő pro- grammot fog megvalósítani. Az első öt esztén- dőben 60,000 tonnatartalommal szaporodik hajóparkja. Az arzenált bőven foglalkoztatták a szükséges munkálatok. A levante forgalom lebonyolítására két 4500 tonnatartalmu hajó épült s ezenkívül a „Thalia“ gőzöst kéjuta- zásokra alkalmassá alakították át. Építés alatt áll a társaság öt gőzöse, amelyek közül az egyiket a f. év április 30-án bocsátják vízre. Ezeket kívül a dalmát forgalom intenzivebb ellátására két hajó épül Angliában.

A társaság hajóállománya az 50,378.427 koronát kitevő leírások levonása után 41765400 koronát képvisel. Hajók építés alatt 3,904.490 koronát tesznek. Arzenál és műhelyek értéke 9,457,149 korona. Egyéb aktívák 26,633.429 korona, összesen 81,760.468 korona. Teher: Részvénytőke és elsőbbségi kötvények 65,866,190 korona. Különlétele tartalékok 7,750,047 korona. Egyéb passzívák 6,391.500 korona. Tiszta nyereség 1,752,720 korona. Összesen 81,760.468 korona.

— **Vasutasok közgyűlése.** A vasutasok országos szövetségének fiumei kerülete május 3-án délután 3 órakor a „Giardino Publico“ vendéglőjének nagytermében Fodor Armin el- nökletével tartja évi közgyűlését. A tárgysoro- zat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tit- kári jelentés. 3. Évi zárószámadás. 4. Az orszá- gos nagygyűlés elé terjesztendő ügyek tárgya- lása. 5. Egy társelnök, egy alelnök és választ- mányi tagok és 7 kiküldött megválasztása. 6. Indítványok.

— **Kirándulás Vegliába és Arbéba.** Az Ungaro-Croatai tengeri gőzhajózási társaság kedden e hópap 28-án kedvező idő esetén „Tátra“ nevű gyors és kényelmes gőzössel Vegliába és Arbéba kirándulást rendez; indu- lás Fiuméből reggel 7:30 órakor érkezés Fiu- méba este 9 órakor. Menetár személyenkint 10 kor. Az utasok kényelmére a hajón étkezni is lehet.

— **Elfogott tolvaj.** Tegnap délután megjelent a rendőrségen a cirkevnicai Thera- pia szálló egyik alkalmazottja s bejelentette, hogy egyik kocsisuk nagyobb értékű lószér- számot lopott el s Fiume felé szökött. A ren- dőrségnek ez egyszer a véletlen is segítségére sietett, mert alig, hogy a szálló alkalmazottja elhagyta a Poliziát, találkozott az Adamich-teren a tolvaj kocsissal. A hűtlen kocsist az ott őrtálló rendőr a rendőrségre kísérte, ahol letartóztatták.

— **A városi torony.** Adriano Paulovich ügyes miniatűr munkát készített a fiumei vá- rosi toronyról, amely kis méretei mellett is precizitással adja vissza a tornyon lévő régi faragásokat. A szép munka 1000 koronáért eladó.

— **Kiss szerencséje nagy.** Köztudo- másu, hogy a magyar kir. osztálysorsjáték ter- vezete a legkedvezőbb nyeresí esélyeket nyu- tja. Nagy nyeresémények mellett számos kisebb nyeresémények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsátott sorsjegyeknek — tehát min- den második — nyer, az oka, hogy a nagy- közönség minden rétege kipróbálja a szeren- cséjét. Ezer és ezer ember lett ily uton sze- gényből gazdaggá. Az osztálysorsjáték legutóbb megjelent képes leírását érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg. Az új sorsjáték I. osztályának huzása május 21. és 23-án lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sors- jegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos-utca 13), mert pon- tosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencséje Nagy.

Szerkesztőségünk és kiadó- hivatatalunk telefonszáma (ugy interur- ban, mint helyi beszélgetésekre) 229 Nyomdánk telefonszáma (közvet- lenül lapzártta előtt felmerülő sürgős tudósítások számára) 920.

SZINHÁZ.

— **Varázskeringő.** Strauss szép zenéjű operettjét szombaton és vasárnap is játszotta Balla Kálmán színtársulata. A színházat mind a két estén zsúfolásig megtöltötte a közönség.

— **Színházi morzsák.** Holnaptól kezdve minden másodnap, kedden, csütörtökön és szombaton új rovatot találnak olvasóink *A Tengerpart*-ban. **Márffy Károly**, a pozsony-fiumei színház titkára megkezdi a színházi életből merített tréfi közlését. Az új közlemények színtársulatunk bohém tagjairól szóló karcolatokat és mulattató rajzokat fognak tartalmazni. Amellett külföldi színházi és művészeti krónikák is tartítani fogják ezt a rovatunkat.

— **A Fenicse színház jövő heti játérendje.** Balla igazgató fiumei regimé-jének második hetének műsorát szenzációs drámai és operett előadásokból állította össze. Hétfőn kerül bemutatásra **Lengyel Menyhértnek**, a fiatal modern írógárda egyik legtehetségesebb tagjának színműve a *Hálás utókor*, amely Budapesten a Nemzeti Színházban volt premierje óriási sikerrel zajlott le s azóta is folyton uralja a fővárosi és az összes vidéki színházak műsorát. A darab merész és izgalmas témát old fel és roppant érdekesen, mesteri technikával van felépítve. Jelen korunk társadalmi félszégeit mutatja be a szerző a *Hálás utókor*-ban s a szép cselekményen, a művészen beállított drámai meseszövevényen kívül ugyancsak erős, de érdekes szatírával nyújt a közönségnek. A színmű bizonyára nálunk is oly nagy érdeklődéssel és tetszéssel fog találkozni, mint az egész országban mindenütt.

A *Hálás utókor*t a bécsi Rhaimund theater és a berlini Deutsches Theater is megszerelte a jövő évi színházidényre s Lengyel Menyhért rövid idő alatt már a második magyar szerző, Molnár Ferenc mellett, akinek darabja előadási jogát a külföldi színházok legkiválóbbjai vetekednek egymással. A fiumei bemutatón, mely Szakács Andor a jeles drámai rendező betanításában és rendezésében kerül színre, a főszerepeket Kovács Margit, Uti Giza, Cseh Iván, Csöregyh Jenő, Bérczi Gyula, Farkas Béla, Rogos Imre, Rubos Árpád és Szakács Andor játsszák. A *Hálás utókor* premierjét a közönség élénk érdeklődése előzi meg.

A *Varázskeringőt*, amelynek pénteki magyar bemutatóját óriási siker, hatalmas tapsorkánok és ünneplések kísérték, e héten kétszer szerepel a színház műsorán és pedig *kedden és pénteken*, mindenkor *Balláné Csik Irén*nel, *Szentgyörgyi Lenkével* és *Csöregyh Jenővel* a főszerepekben, akik a *Varázskeringő* bemutatását diadalra vitték, s ezáltal hosszú életét biztosították a bájos muzsikájú operettnek. Mindkét estén a kedvezményes jegyek már érvényesek lesznek.

Szerdán Huszka Jenő és Martos Ferenc nagyhirű, magyar daljátékát, a *Bül Babát* adják *Szentgyörgyi Lenkével* a címszerepben. A *Gül Baba* gyönyörű, bűvös melódiáit már nálunk is ismerik, s annál érdekesebb lesz *Szentgyörgyi Lenkét* Gábor diák kedves, pajkos szerepében megcsodálnunk, amennyiben a Király Színház elmúlt éveiben en-suite 200-szor színekerült előadásain *Fedák Sári* mellett *Szentgyörgyi Lenke* is közel százszor játszotta a *Gül Baba* Gábor diákját, amelylyel a fővárosi közönség és a saját elismerése szerint pályájának egyik legkapitálisabb és legőszintebb sikerét aratta. A *Gül Baba* többi főszerepeit is a színház elsőrangú tagjainak osztotta ki az igazgatóság. *Csütörtökre* a husvétvasárnap megnyitással nagy sikerrel adott *Aranyvirág* van másodszer műsorra kitűzve, míg szombaton újra bemutató előadás lesz. *Fall* Leo népszerű operettje a *Dollárkirálynő* fog színrekerülni, amelynek most tolnak az utolsó próbái a teljes énekes és karszemélyzettel. Vasárnap, május 3-án *Tündér Ilona* című regényes mesejáték kerül színre, dalokkal és táncokkal.

Színházi heti műsor.

Hétfő, április 27-én: *Hálás utókor*.

Kedd, április 28-án: *Varázskeringő*.

Szerda, április 29-én: *Gül Baba*.

Csütörtök, április 30-án: *Aranyvirág*.

Péntek, május 1-én: *Varázskeringő*.

Szombat, május 2-án: *Dollárkirálynő*.

(Elsőszor).

Vasárnap, május 3-án délután: *Tündér Ilona*.

Vasárnap este 8 órákor: *Dollárkirálynő*.

(Másodszer).

Fenicse színház Fiume.

Bérlet 9. szám, páratlan.

Hétfőn, 1908. április hó 27-én:

Kedvezményes jegyek érvényesek.

Hálás utókor.

Szatirikus színjáték 3 felvonásban.

Írta: Lengyel Menyhért.

Személyek:

Dr. Ruyder Dénes	Szakács Andor.
Martha, a felesége	Uti Gizella
Ida	Kovács Margit
Rápolthy	Farkas Béla
Dr. Hegyi (Hercz) Alfred	Rogoz Imre
Sebess Miklós	Bérczi Gyula
Zegebény	Rubos Árpád
Kondor	Váradi Marton
Allamtitkár	Csöregyh Jenő
Glattstein	Cseh Iván
1.)	Horváth Károly
2.) sociologus	Turányi Alajos
3.)	Szécsi Ferenc
Kerekes, festő	Lajtány Károly
1.) újságíró	Demeter Sándor
2.)	Tóth Lajos
1.) akadémikus	Rudnay György
2.)	Ovári Jenő
Tóth	Revész Henrik

Az előadás kezdete este 8 órákor.

TAVIRÁT. TELEFON.

A Polónyi-Lengyel pör.

BUDAPEST, apr. 27. A Polónyi-Lengyel pör tárgyalását ma kezdték meg a budapesti törvényszéken. A tárgyalás iránt óriási az érdeklődés. A palota előtt és a folyosón rendőrök állanak sorfalat a rend fenntartása érdekében. Bent a tárgyalási teremben nagy a zsúfoltság. *Polónyi Géza* volt igazságminiszter fia, *Polónyi Dezső* képviseli, *Lengyel Zoltán* pedig *Vázsonyi Vilmos* védi. Az ügyész hír szerint megkezdő adatoknak jutott a birtokába, amelyeket a tárgyalás folyamán terjeszt be. Ezzel szemben *Lengyel Zoltán* fejelemint fog követelni az ügyész ellen. Az esküdtek kisorsolása után felolvassák a vádiratot amely rágalmazással vádolja *Lengyel Zoltán*. *Lengyel* kijelenti, hogy megértette a vádat, de nem érzi magát bűnösnek. Az elnök kérdésére, hogy volt-e ellentét közté és a függetlenségi párt között, *Lengyel* a következőket feleli:

— Igen. Azért zártak ki a pártból, mert azt követeltem hogy a függetlenségi párt független politikát kövessen.

Ezután felolvassák a „Nap”-ban megjelent cikkeket. A tárgyalás folyik.

Az összeférhetlenségi törvény.

BUDAPEST, április 27. A gyárosok országos szövetsége *Chioni Ferenc* elnöklésével tartott közgyűlésen elhatározták, hogy az összeférhetlenségi törvény revíziója dolgában fölírják a kormányhoz s követelni fogják, hogy gyáriparosok is lehessenek képviselők. *Kossuth* és *Szetényi*, akik jelen voltak a közgyűlésen, magánbeszélgetés közben kijelentették hogy a dolgot nem ellenzik.

Bánffy interpellál.

BUDAPEST, április 27. *Bánffy Dezső* báró a képviselőház szerdai ülésére sürgős interpellációt jegyzett be a soproni nyelvgyűben.

A bán a királynál.

BÉCS, apr. 27. *Rauch Pál* báró bán, aki ki tegnap ideérkezett, ma kihallgatáson jelent meg a királynál. A bán a horvát politikai helyzetről tett fontos jelentést.

Ujabb királyi találkozás.

RÓMA, apr. 27. Egy távirat jelentette, már a minap, hogy *Edvárd* király az olasz vizeken nemsokára találkozni fog *Viktor Emanuel* olasz királlyal. Egy mai római jelentés szerint a találkozás május huszadika táján fog megtörténni és pedig minden valószínűség szerint Nápolyban, nem pedig Szicília partjain, mint ahogy az első hír jelentette.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Fodor Oszkar.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

SZINHÁZ UTÁN

hova menjünk?

A Riva Szapáryn levő első és egyedüli

MAGYAR VENDÉGLÖBE

hol kizárólag magyar konyha van és közvetlenül termelőktől beszerzett magyar borok, valamint állandóan frissen csapolt kőbányai márciusi és dupla malátásör kapható.

Nyitva éjjelután 1 óráig!

Halál a poloskákról
DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más férgek ellen. Ragados betegségek ellen fertőtlenítő. Elarusito

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 1:50 hazhoz szállítva.

Lakások fertőtlenítése elvállaltatik.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

Budapesti női szabónő

a legelegánsabban és igen jutányosan készít angol és francia női kosztümöket.

Seiler R. Susák Primorska u. 61. III. Ugyanott jobb hazból való tanulóanyag felvételnek

Napidijas,

ki magyarul írni s olvasni tud állandó alkalmazást talál. Cím a kiadóban.

Kisasszony

irodai képzettséggel, ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, helybeli részvénytársasághoz azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Cimirók

(csak helybeliek) azonnal felvételnek. Cím a kiadóhivatalban.

Gyors, kitűnő módszerrel tanítja az olasz nyelvet végzett olasz akadémikus. Hosszu gyakorlat, mérsékelt ár. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz kéretnek.

LIPIK Szlavóniában.

Vasut-, posta- és távirat állomás.

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY.

Egyetlen jód tartalmú alkalikus hevíz (64° C.) Európában. Páratlan gyógyhatású a tápcsatorna és a vizeleti utak összes hurutos megbetegedései, húg-savas áttétel, köszvény, csusz és ischias, görvély-, angolőr és az összes veretbetegségek ellen.

Ivókúra. Hévízes fürdők.

Vizgyógyintézet. Inhalatórium.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik.

Kivánatra prospektussal és bővebb értesítéssel szolgál A fürdőigazgatóság.

Hivatalnoknö irodai gyakorlattal

ki a magyar nyelven kívül az olaszt vagy németet is bírja, azonnal felvétetik *Billitz Sándor*-nál Riva Szapáry.

Magyar cég. **Wellmann Testvérek** **Nagy választék**

FIUME, Via del Pozzo 2. Telefon sz. 19.

vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkék dúsan felszerelt raktára olcsó áron.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle Hazai gyártmányu losonci
Berndorfi nickeledények. Excelsior zománczedények.

PORTO-RÉ (KRALJEVICA)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnnyire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

— Teljes ellátás mérsékelt áron. —

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

ROSENBERGER B.

nagy butorraktára

Fiume Via Governo 22 (Corso) Fiume Via Governo 22 (Corso)
Telefon sz. 504.

A fiumei közönség és az
idegenek figyelmébe!

—o—

A legelső rendű uri és női
divat-különlegességek

Fiumében kizárólag
Alpron Attilio

czégnél a Corsón kaphatók.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 peccznyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: **CRNKOVIC JÓZSEF.**

Prodam és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶
Via Adamich 1. sz. Via Adamich 1. sz.

Villanyos világítási, villámhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések.
Villamos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram“ villanykörték 70% árammegtakarítással.

Pálma-Hajviz

a jelenkor orvosszakértőinek vizsgálata alapján az elismert legjobb hajviz. Növény- és gyökérkivonatokból természetes uton előállított higiénikus hatásokban bővelkedő hajviz.

■ PÁLMA-HAJVIZ ■

erősíti a hajszálok gyökereit és ezáltal megszünteti a haj idő előtti kihullását és megakadályozza a korpa-képződést.

■ PÁLMA-HAJVIZ ■

a hajnövést jótékonyan előmozdítja és annak meglévő színét épségben tartja.

Kapható **CSIZMÁS DEMETER** fiumei első magyar fodrásznál
Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

■ Ára K 2.50 ■

Viszontelárusítóknak engedmény.

KURZ FRIGYES

szobafestő
czimfestő és mázoló,

Vicolo del Pino 9.

Elvállalok szoba- és díszletfestést, mázolást a legegyszerűbb kivitelűtől a leggazdagabbig.

Fa-, bádog-, vász-on- és üveg-cimtblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb áron melletti.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

mély tisztelettel
KURZ FRIGYES
Vicolo del Pino 9. szám.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet
Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.
Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyártmányok.

SPORT VENDÉGLŐ

FIUME, Via Germania 2
a Jellacsics kaszárnya mellett.

Izletes magyar konyha. - Kitünő borok.
Kőbányai Polgári Sör.

WEISZ JENŐ vendéglős.

ELSO FIUMEI
RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).
Ruhát vasalásra és javításra átveszek. Olcsó havi előfizetés ellenében rendszerben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szives pártfogást kér
Schönberg H. férjiszabó.

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.
— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.
Fémárúk. - - -
Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek, pénzszekrények, konyhaedényekben stb.

A
„De la Ville“
kávéházban

ma és minden este
BARCA JENŐ
jeles kaposvári cigány zenekara
hangversenyez.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2 % netto kamatot
térít meg feleinek
A járadékadót a bank önmaga viseli.

Használt és új
zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil
Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

**Fiumei első magyar rizshántoló-é
rizskeményítőgyár részv. - társaság**

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VEDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik
NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDABAN FIUME